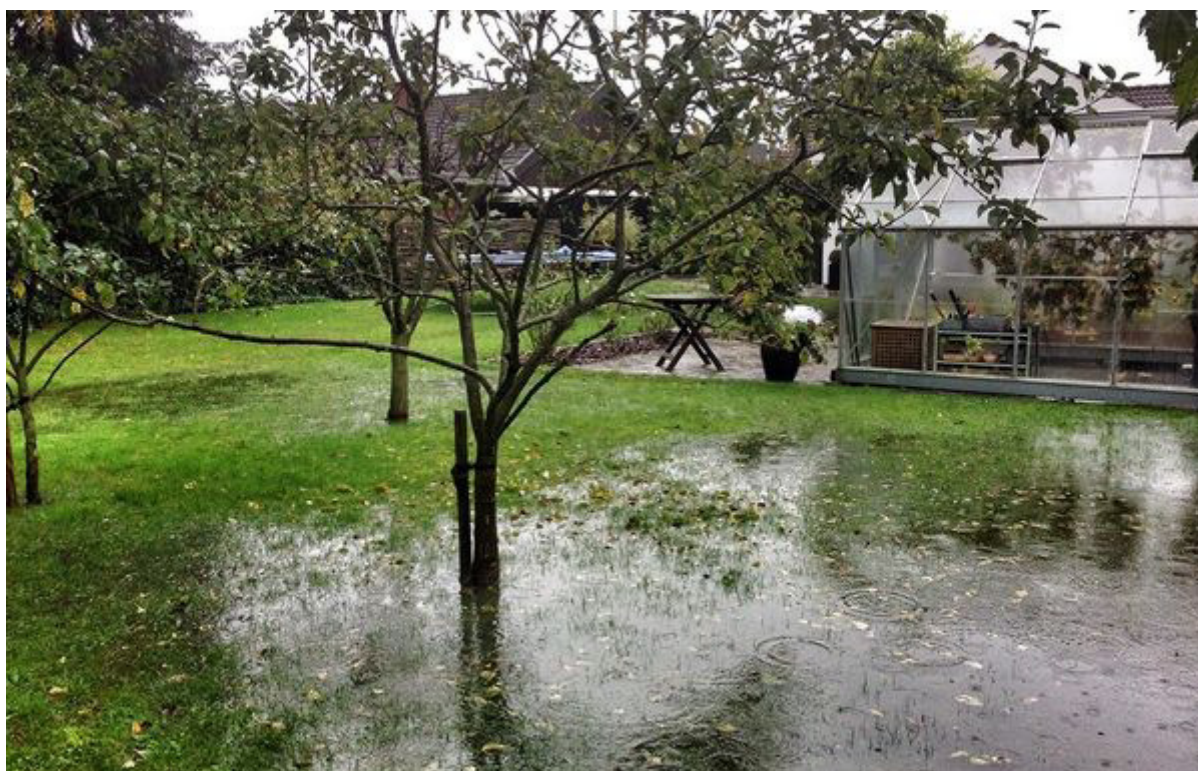

Boligejere kæmper alene mod oversvømmede græsplæner

Kombinationen af kraftig regn og stigende grundvand oversvømmer græsplæner landet over, men ingen har ansvaret for at løse problemet. Kommunerne kan ikke, og selvom vandselskaberne gerne vil, siger loven, at de ikke må.

NYHED | Publiceret: onsdag d. 21. marts 2018

Af: journalist [Ulrik Baltzer](#), journalist [Simon Johansen](#)

Boligejere landet over slås fortsat med drivvåde græsplæner. Og desværre for dem, så falder ansvaret for at løse problemerne mellem flere stole. Foto: Carsten Iversen.

Spejlblanke græsplæner, marker og veje, som står under vand, er ikke et særsyn rundt om i landet. Især ikke efter kraftige regnskyl.

Fænomenet skyldes, at Danmark i de senere år har fået usædvanligt meget regn. Ifølge Danmarks Meteorologiske Institut var 2017 det 10. vådeste år, siden instituttet begyndte at måle i 1874, og årene forinden bød også på rekordmange dage med vand fra oven.

Den store mængde regn har fået grundvandet til at stige, så grundvandsspejlet mange steder i landet står så højt, at der ikke er plads til mere vand i jorden. Nogle steder er der faldet så meget regn, at grundvandet er steget med én til to meter.

Området omkring Herning i Jylland er et af de steder, der er hårdest ramt. Der er steder i kommunen, hvor du kun skal grave 10-20 centimeter ned, før du rammer grundvandet.

Flere borgere i kommunen oplever derfor problemer med vand i haven, som de ikke har stiftet bekendtskab med tidligere. Men som tingene ser ud nu, er det boligejeren selv, der står alene med ansvaret for at løse problemer med oversvømmelse. Desværre sætter det stigende grundvand mange af de mest almindelige klimasikringstiltag ud af spil, og derfor vælger nogle boligejere fx at pumpe regnvandet fra græsplænen og ned i kloakken, selvom de ikke må.

LÆS OGSÅ: [Bortledning af regnvand og forebyggelse af oversvømmelse](#)

Vandselskaber må ikke hjælpe

Herning Vand og andre af landets vandselskaber, som tager sig af spildevand, vil gerne hjælpe de boligejere, der plages af sumpede græsplæner, hvor regnvandet ikke når at løbe væk, inden der falder regn igen.

Men ifølge lovgivningen må vandselskaberne ikke hjælpe. Loven om betalingsregler afgrænser nemlig de ydelser, som spildevandsselskaber må opkræve midler for, og det er et paradoks, hvis man spørger vandselskaberne.

- Det er helt oplagt, at vandselskaberne hjælper. Vi har den fornødne viden og infrastruktur, siger Benny Nielsen, afdelingsleder i Herning Vand, til Bolius.

- Når vi anlægger ledninger og derfor alligevel graver vores system op for at reovere, er det oplagt, at vi også tænker problemerne med grundvandet ind. Men det kan vi ikke, som lovgivningen er nu, fortsætter Benny Nielsen.

Benny Nielsen påpeger, at Holland, der slås med mange af de samme klimaproblemer som Danmark, allerede har åbnet for, at vandselskaberne kan hjælpe. Den hollandske regering ændrede i 2010 lovgivningen, så landets spildevandsselskaber fik lov til at tage sig af blandt andet problemer med stigende grundvand.

FAKTA OM DE DRIVVÅDE GRÆSPLENER

- Særligt udsatte er boligejere, der bor på lavtliggende grunde eller har jord ned til å, sø eller vandløb
- Byboere kan også få problemer, da nyere tids byplanlægning i nogen grad har forsømt de mulige konsekvenser ved stigende grundvand
- I byer planlægges afløbssystemerne ud fra den overfladeregning, der falder ifm. kortvarige skybrud. Men stiger grundvandet, kan afløbssystemerne blive udfordret

LUK

Foruden Herning Vand har også Aarhus Vand over for Bolius erklæret sig villige til at hjælpe med at løse problemerne.

LÆS OGSÅ: [Nu stiger risikoen for oversvømmede græsplæner](#)

Grundvandsstigning er et overset klimaproblem

Benny Nielsen bakkes op af professor Jørgen E. Olesen fra Institut for Agroøkologi ved Aarhus Universitet.

Jørgen E. Olesen mener, at det stigende problem med grundvand er et af de mest oversete klimaproblemer i Danmark, især sammenlignet med fx stigende havvand.

Han forklarer, at vi rigtigt nok vil få store udfordringer med havspejlsstigningen i fremtiden, men de stigende nedbørsmængder er et problem nu og her.

- Måske har vi vendt det blinde øje til det her problem, fordi vi har fokuseret på havstigninger og skybrud, siger Jørgen E. Olesen.

Fremtiden er usikker

Hans Jørgen Henriksen er seniorrådgiver i GEUS, som blandt andet forsker i vandressourcer. Han er enig i, at den nuværende lovgivning står i vejen for, at grundvandsproblemerne kan løses.

- For boligejere er det utrolig svært at gøre noget ved stigende grundvand. Og det er uklart, hvem der skal tage ansvaret. Så nogen bør få til opgave at løse problemet, og det kunne sagtens være vandselskaberne i samarbejde med kommunerne, siger Hans Jørgen Henriksen til Bolius.

Han maner dog samtidig til besindighed. Danmark har haft en våd periode, og vandet står højt, men det er ikke sikkert, at tendensen fortsætter, påpeger han.

- Det er sag, som har fået meget opmærksomhed, fordi vi har fået så meget vand. Men det kan ændre sig igen, så grundvandet pludselig står lavt. Derfor vi nødt til at tænke helhedsorienteret.

- Hvis man løser et problem lokalt, kan det være svært at sige, hvilke konsekvenser det får for et samlet vandsystem, og samtidig skal det være et system, der ikke kollapser, hvis vi pludselig får tørke. Det er en kompliceret og dyr udfordring at løse, siger Hans Jørgen Henriksen.

En oversvømmet græsplæne i Taarnby. Ikke forårsaget af skybrud, men af almindelig regn. Boligejeren har faskine med tredobbelt kapacitet, men den virker ikke pga. forhøjet grundvandsspejl. Foto: Carsten Iversen.

LUK

Handling kræver mere viden

Før vandselskaberne kan få lov at byde ind på opgaven med at hjælpe boligejerne af med deres vandproblemer, skal betalingsloven ændres.

Men der skal mere viden på bordet, før politisk intervention kan komme på tale, lyder det fra klimaordfører og tidligere miljøminister Ida Auken (R).

- Det er et underbelyst problem. Der bør laves en kortlægning af problemet, så vi kan afklare, hvor stor en rolle klimaforandringer spiller i sagen. Med mere viden vil jeg være villig til at ændre betalingsloven, siger Ida Auken til Bolius.

Et godt bud på, hvor den nye viden skal komme fra, er et EU-projekt, som ledes af Region Midtjylland, hvor hårdt plagede Herning Kommune ligger. Med projektet forsøger bl.a. forsknings- og konsulentinstitutioner fra en række lande, herunder Holland og Danmark, at kigge nærmere på problemstillingen med højtliggende grundvand.

LÆS OGSÅ: [Sådan undgår du oversvømmelse i haven](#)

Tjek grundvandet, der hvor du bor

Med [dette grundvandskort](#) kan du få overblik over, hvor meget eller lidt grundvandet vil stige efter forskellige udregningsmodeller, selvom resultatet skal tages med et gran salt.

- Hvis man kan se, at grundvandet står 5 eller 10 meter under terræn, gør det jo ikke så meget, at det stiger en meter.

- Men hvis det kun står 1 eller 2 meter under, kan det i et fremtidigt klima få stor betydning, fx hvis det er et hus, man overvejer at købe, forklarer Hans Jørgen Henriksen.

HVAD KAN MAN GØRE VED EN OVERSVØMMET GRÆSPLÆNE??

- Generelt afhænger de mulige løsninger meget af, hvad er det for noget jord, der er tale om, om boligen ligger højt eller lavt, samt hvad der findes af andre muligheder for at lede vandet væk
- En faskine, der lader vand sive langsomt ned i jorden, er ikke til hjælp, hvis jorden er mættet af vand
- Lavninger eller regnbede kan for nogle boligejere løse problemet
- Forsikringen dækker i langt de fleste tilfælde ikke evt. skader, der opstår, hvis din bolig oversvømmes af vand fra græsplænen

Bolius bruger cookies for at sikre, at bolius.dk fungerer korrekt og optimalt. Læs mere om Bolius' [retlinjer og cookiespolitik](#) [betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber m.v.](#)

LUK